

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА за резултатите от извършено оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ в Русенски университет „Ангел Кънчев“

1. Хронология на процедурата

Процедурата е открита с решение на Постоянната комисия по стопански науки и управление от 27.02.2019 г. (Протокол № 8) по искане на висшето училище (вх. 146/13.02.2019 г.).

На заседание, проведено на 29.04.2020 г. (Протокол № 16), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на ПКЧНУ приеха доклада на утвърдената с решения на Акредитационния съвет на НАОА от 24.10.2019 г. (Протокол № 18) експертна група в състав:

1. Проф. д-р Матилда Александрова, Университет за национално и световно стопанство
 2. Проф. д-р Ваня Банабакова, Национален военен университет „Васил Левски“
 3. Доц. д-р Христо Сирашки, Стопанска академия „Д. А. Ценов“
 4. Николета Николаева, студент в Стопанска академия „Д. А. Ценов“
- Наблюдаващ процедурата от ПКЧНУ: доц. д-р Диана Ималова

Експертната група е извършила проверка в РУ през периода от 23.10.2019 до 25.10.2019 г.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО (Таблица 4):

РУ „А. Кънчев“ – Русе получава програмна акредитация на ПН 3.7 „Администрация и управление“ с решение на ПКЧНУ на НАОА (Протокол №2 от 14.01.2015 г.). Получената оценка е 8,46 за срок от пет години (съгласно чл.79 т.4 от ЗВО) с общ капацитет 850 студенти, в т.ч. 600 за ОКС „бакалавър“ (редовна, задочна и дистанционна форма на обучение) и 250 за ОКС „магистър“ (редовна, задочна и дистанционна форма на обучение). ПКЧНУ към НАОА формулира следните препоръки: 1. Да се увеличи относителният дял на хабилитираните преподаватели на ПОТД със специалности в професионално направление 3.7 Администрация и управление спрямо уч. 2012/2013 г. (срок: постоянен с ежегодно отчитане). 2. Да се постигне съответствие между квалификацията на академичния състав и водените от него учебни дисциплини. (срок: началото на учебната 2015/2016 г.). 3. Поради отсъствие в учебния план на специалност „Предприемачество и иновации“ за ОКС „Магистър“ да се включат избираеми дисциплини. (срок: началото на уч. 2015/2016 г.). 4. Да се повиши мобилността на студентите в сравнение с оценявания период (2008-2013 г.) (срок: постоянен с ежегодно отчитане).

На свое заседание Акредитационният съвет на НАОА разглежда и утвърждава доклада на ПК по САНК (писмо изх. № 1001 /30.07.2018 г.) относно приключила процедура

за следакредитационно наблюдение и контрол, като констатира, че РУ „А. Кънчев“ е изпълнил препоръки №2 и №3 и изпълнява препоръки №1 и №4, формулирани в решението на ПКСНУ. След посещението на ЕГ на НАОА в Русенски университет „Ангел Кънчев“ може да се обобщи следното по отношение на изпълнението на направените препоръки:

По препоръка 1: В РУ „А. Кънчев“ е създадена организация и план за кадрово израстване, осигуряващи изпълнението на препоръката. За периода 2015-2018 г. от проведените осем конкурса за хабилиитирани преподаватели, два са в ПН 3.7 „Администрация и управление“. Броят на хабилиитираните преподаватели със специалности от ПН 3.7 се е увеличил със 100% (два пъти). Назначени са и двама асистенти, които в този период преминават през конкурс за главен асистент. Констатира се, че препоръката е изпълнена.

По препоръка 2: В РУ „А. Кънчев“ в периода 2015-2018 г. в състава на катедра „Мениджмънт и бизнес развитие“ е осъществено професионалното израстване на седем преподаватели, заели академичната длъжност „главен асистент“ с ОНС „доктор“ в областта на водените от тях дисциплини. Провежда се системна политика за стимулиране на асистентския състав на катедрата да защитава дисертации в съответствие с проблематиката на водените от тях дисциплини от ПН 3.7. Създадени са ресурси за утвърждаване на собствени хабилиитирани кадри с квалификация, съответстваща на преподаваните специализирани дисциплини. Констатира се, че препоръката е изпълнена.

По препоръка 3: Учебният план на специалност „Предприемачество и иновации“ в ОКС „магистър“ е актуализиран и в него са включени три групи избираеми дисциплини: две в първи и една във втори семестър (общо шест дисциплини, съответстващи на спецификата на магистърската програма). Констатира се, че препоръката е изпълнена.

По препоръка 4: В РУ „А. Кънчев“ в периода 2015-2018 г. е създадена организация за повишаване на информираността сред студентите и докторантите относно възможностите за мобилност, провеждане на стажове и участия в летни училища в чужбина. През акредитационния период по програма Еразъм+ изходяща студентска мобилност са осъществили 13 студенти с цел обучение и 1 с цел практика, а трима докторанти и седем студенти са участвали в летни училища. Констатира се, че препоръката е изпълнена.

Въз основа на изводите в доклада на експертната група ПКСНУ направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнението на критерий 1.1 в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 (1-10): „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“.

РУ „Ангел Кънчев“ организира и провежда обучение в ПН 3.7 „Администрация и управление“ по 2 специалности в ОКС „бакалавър“: „Бизнес мениджмънт“ (в редовна, задочна и дистанционна форма) и „Публична администрация (в редовна и задочна форма). В рамките на настоящата акредитационна процедура е разработена учебна документация за нова специалност „Дигитален мениджмънт и иновации“ (в редовна,

задочна и дистанционна форма). Обучението в ОКС „магистър“ се провежда в 3 специалности: „Бизнес администрация“ (в редовна, задочна и дистанционна форма на обучение), „Предприемачество и иновации“ и „Мениджмънт на европейски проекти“ (в редовна и задочна форма на обучение). Основно звено за ПН 3.7 е факултет „Бизнес и мениджмънт“, а обучаващото звено - катедра „Мениджмънт и бизнес развитие“.

Политиката по качество на РУ „А. Кънчев“ е документирана в Наръчника по качество и е публично оповестена. Документирани и публично оповестени са мисията, целите и задачите на ВУ. Визията за дългосрочна политика на РУ „А. Кънчев“ за развитие на ПН 3.7 „Администрация и управление“, залегнала в Стратегията за развитие на ПН 3.7, съответства на целите и приоритетите на ВУ. В РУ „Ангел Кънчев“ е изградена цялостна система за управление на качеството (СУК) със Сертификационен одит от BVQI за стандарт за качество ISO 9001:2000. Основният документ, представящ компонентите, целите, инструментите за измерване, анализ и подобряване на СУК в университета, е Наръчникът по качество. За адекватното изпълнение на заложените дейности по управление на качеството функционират специално създадени органи за управление: Съвет по качеството, Университетска комисия по качество на образованието и Комисия по качество на образованието на основното звено (факултет „Бизнес и мениджмънт“). Вътрешните одити се реализират чрез Съвета по качество на образованието и одитиращи екипи. В състава им са включени преподаватели, студенти и докторанти и представители на бизнеса. За периода 2015-2018 г. за оценка на качеството и функционирането на програмите за обучение са планирани и проведени 8 вътрешни одита. Резултатите от одитите са представени в Доклади за проведени вътрешни одити на системата по качеството, които са публично оповестени на интернет страницата на университета.

В РУ „А. Кънчев“ е изградена и се прилага политика за осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания и обучението. Тя е заложена като приоритетно направление в Стратегията за развитие на научноизследователската дейност на РУ „А. Кънчев“. Осъществява се трансфер на научноизследователските резултати в учебния процес в ПН 3.7 „Администрация и управление“.

Констатации за изпълнението на критерий 1.2 в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 (1-10): „Управление на качеството на образованието“.

Управлението на качеството в ПН 3.7 „Администрация и управление“ обхваща пълната конфигурация от университетски дейности и звена. Налице е ефективно функционираща вътрешно-университетската система за оценяване и поддържане качеството на обучение и академичния състав, която включва и действащи процедури за одити. Приета е и се изпълнява Стратегия за развитие на вътрешно-университетската система за осигуряване качеството за периода 2017-2020 г. Функционира е постоянно действаща Университетска комисия по качеството на образованието. Действа система за провеждане на вътрешни одити, която е осигурена процедурно, методично и кадрово. През оценявания период регулярно са организирани и провеждани обучения и семинари за обмен на опит за осигуряване на качеството на учебния процес. Оценяването на качеството на обучение и на академичния състав се реализира и чрез провеждане на регулярни допитвания до мнението на студенти и на външни заинтересовани страни, което е регламентирано в Процедура „Университетски анкети“.

Утвърден е и се прилага Етичен кодекс на РУ „А. Кънчев“. Разглеждането на жалби

и констатирането на нарушения се възлагат на Комисия по етика към АС и Факултетни комисии по академична етика. Приети са и са оповестени правила и процедури за предотвратяване на изпитни измами и плагиатство. През оценявания период няма констатирани случаи на опити за изпитна измама или плагиатство в ПН 3.7 „Администрация и управление“.

Констатации за изпълнението на критерий 2.1 в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 (1-10): „Висшето училище извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни”.

Обучението в ПН 3.7 „Администрация и управление“ се провежда по учебна документация (УД) за всяка специалност и магистърска програма, разработена по унифицирани стандарти, представени във „Вътрешни правила за учебната дейност“ и съгласно изискванията на чл. 39, ал. 2 от ЗВО. В РУ „А. Кънчев“ се прилагат процедурни правила за утвърждаване на учебната документация, за разработване и внасяне на промени в учебните планове в ОКС „бакалавър“ и за организация и провеждане на обучение в ОКС „магистър“, в т.ч. по ПН 3.7 „Администрация и управление“. В учебната документация са заложили очаквани резултати от обучението на студентите в отделните специалности и ОКС, както и придобиваните от тях професионални и общи компетенции, които се основават на проучвания на пазара на труда. Заявен е интерес към нова програма за обучение в ОКС „бакалавър“ - „Дигитален мениджмънт и иновации“. Учебните планове на специалностите в ПН 3.7 „Администрация и управление“ са структурирани в съответствие с Европейската система за трансфер на кредити и чл. 44а от ЗВО. В учебните планове за ОКС „магистър“ не са включени факултативни дисциплини. Спазват се изискванията на чл. 57 ал.1 от Закона за физическото възпитание и спорта.

В ПН 3.7 „Администрация и управление“ се прилагат различни способности за събиране на информация от потребителите на кадри относно връзката на учебните програми с практическата подготовка на студентите. Практическото обучение на студентите се осигурява чрез преддипломната практика, производствените стажове, както и други форми за практическа подготовка, които са интегрирани в учебния процес. Предвидената преддипломна практика в учебните планове за редовно обучение на студентите в ОКС „бакалавър“ е с продължителност 4 седмици - 16,5% относителен дял от общия хорариум.

Системата за оценяване на резултатите от обучението и проверката на знанията в различните степени и форми на обучение са регламентирани във вътрешни документи на РУ „А. Кънчев“. Действа система за заверка, текущо и крайно оценяване на знанията и уменията на студентите по отделните учебни дисциплини и при тяхното дипломиране. Конкретните форми за оценяване са определени в учебния план на специалността и в учебните програми по дисциплините, като се огласяват сред студентите.

В ПН 3.7 „Администрация и управление“ на РУ „А. Кънчев“ се проучва опитът и съдържанието на учебната документация за сродни специалности във ВУ в България и чужбина. Резултатите сочат наличие на висока съвместимост на преподаваните учебни дисциплини в национален и международен план.

Разработени са и се прилагат процедури и регламентирани стандарти за управление на процесите по наблюдение, анализиране, оценяване и утвърждаване на програми за обучение и учебната документация от ПН 3.7 „Администрация и управление“. През целия акредитационен период се демонстрира активност по привеждане на програмите за обучение в съответствие с изискванията на работодателите. За периода на акредитация броят на актуализираните програми за обучение в ПН 3.7 „Администрация и управление“ е 5.

Във вътрешните нормативни документи на РУ „А. Кънчев“ е заложено обвързване на разработването и актуализирането на учебната документация с гледната точка на представители на практиката, настоящи и бивши студенти на РУ „А. Кънчев“. Това се осъществява както чрез анкетни проучвания, така и чрез различни форми на пряко участие в различни форуми и изпитни процедури. За периода на акредитация са актуализирани 21 учебни програми по конкретни дисциплини. В прегледа на програмите за обучение са участвали ефективно 3-ма студенти и 4-ма работодатели, включени предимно в края на периода.

В ПН 3.7 „Администрация и управление“ се прилага процедура за определяне на структурата на учебните планове в съответствие с националните и вътрешните нормативни изисквания, в т.ч. наименованията и съдържанието на учебните дисциплини; общият брой кредити и тяхното разпределение; съотношението между часовете, предвидени за лекции и за практически занятия; регламентите за провеждане на производствени стажове и учебни практики.

Констатации за изпълнението на критерий 3.1 в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 (1-10): „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение по съответното професионално направление”.

Обучението на студентите от ПН 3.7 „Администрация и управление“ се провежда според съвременните изисквания за всяка ОКС и съгласно образователната мисия, цели и задачи на професионалното направление. Спазена е Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование, както и Наредба №21 за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища.

В РУ „А. Кънчев“ има разработени правила и се прилага целенасочена политика за включване на студентите в практически занимания и дейности (аудиторна и извънаудиторна), стимулиращи творческата им активност. Водеща предпоставка за разширяване на практическите занимания на студентите е интегрирането на представители на практиката в учебния процес, проекти, форуми и мероприятия. През акредитационния период нараства удовлетвореността на студентите от практическата насоченост на обучението.

В ПН 3.7 „Администрация и управление“ се провеждат регулярни проучвания относно степента на заинтересованост на студентите за обучение по предлаганите специалности. Отчита се висок процент на реализация на възпитаниците на ПН 3.7 в РУ „А. Кънчев“ през първите две години след завършване на образованието - 77% от студентите са намерили работа по специалността (или близка до специалността).

Налице е ясна, публично оповестена система за провеждане на изпитни процедури за проверка и оценка на знанията, уменията и професионалната подготовка на обучаемите в ПН 3.7 „Администрация и управление“. Осигурена е

прозрачност и обективност при тяхното оценяване. В ПН 3.7 „Администрация и управление“ е налице динамична и прозрачна обратна връзка между преподаватели и студенти, при всички ОКС и форми на обучение. В началото на семестъра всеки преподавател публично информира студентите за изпитната процедура и критериите за оценка по отделни компоненти. Широко се прилагат съвременни ИКТ при оценяване постиженията на студентите. За периода на акредитация ежегодно се включват специалисти от практиката в държавните изпитни комисии, което е и нормативно регламентирано. В ПН 3.7 „Администрация и управление“ се осъществява текущ мониторинг и периодичен анализ на дейностите, свързани с качеството на образователния процес, в който нормативно е заложено участие на студенти и специалисти от практиката.

В РУ „А. Кънчев“ съществуват правила за разглеждане на жалби на студенти, регламентираны в Наръчника по качество. Комисията по етика също е упълномощена да разглежда студентски жалби, свързани с възникнали спорове в университетската общност. За акредитационния период липсват подадени жалби от студенти, обучавани в ПН 3.7 „Администрация и управление“.

Констатации за изпълнението на критерий 4.1 в съответствие със стандарт 4 от ESG – част 1 (1-10): „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответното професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане”.

В РУ „А. Кънчев“ е създадена организация за привличане, прием и адаптиране на български и чуждестранни студенти и докторанти, включително и в ПН 3.7 „Администрация и управление“. Налице са необходимите вътрешни нормативни актове за регламентиране на отделните етапи на „жизнения цикъл“ на студентите, които са огласени на интернет страницата на университета. Обръща се специално внимание на регламентиране на работата със специфични групи студенти: студенти с увреждания, чуждестранни студенти и др. За студентите от първи курс на всички специалности на ПН „Администрация и управление“ се назначават академични наставници със заповед на ректора. За всяка специалност е адаптирана учебна програма по дисциплината „Специализирани консултации за първокурсници“ с хорариум 30 уч. часа. Дейностите по привличането, приема и адаптирането на чуждестранните студенти и докторанти в РУ „А. Кънчев“ се извършва от дирекция „Чуждестранни студенти“.

Поради обективните условия на динамиката на държавната поръчка през акредитационния период, в ПН 3.7 „Администрация и управление“ на РУ „А. Кънчев“ се наблюдава понижение на броя на приетите студенти: от 218 (2014/2015 г.) до 113 (2018/2019 г.). Подобна е динамиката и на броя на обучаваните студенти в професионалното направление: от 583 (2014/2015) до 352 (2018/2019), както и на дипломираните студенти: от 175 (2014/15) до 63 (2018/19). През периода броят на прекъсналите студенти е около 20 средно годишно, като относителният им дял в общия брой на обучаваните студенти в края на периода (8,14%) нараства в сравнение с началото на периода, когато е 2,46%. Няма отпаднали студенти.

РУ „А. Кънчев“ разполага с правила и процедури за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища. Води се регистър с пълна информация относно процедурите по

признаване. В РУ „А. Кънчев“ са осигурени възможности за международна мобилност на студентите. Към октомври 2019 г. РУ има общо 69 свързани с ПН 3.7 споразумения с Еразъм партньори, от които 62 с университети от страни в ЕС и 7 с учебни заведения от страни извън ЕС. За оценявания период са реализирани общо 33 мобилности на студенти в ПН 3.7 „Администрация и управление“, от които 22 с цел обучение и 11 с цел практика. Налице е тенденция към нарастване на осъществените мобилности, включително и при относителния дял на студентите, осъществили мобилност. За периода 2015-2019 г. е осъществена входяща мобилност на 9 студенти по програма Еразъм в програмите за обучение на ПН 3.7 „Администрация и управление“.

Създадени са правила за включването на студентите и докторантите в реализацията на изследователски проекти, в т.ч. Актуализирана стратегия за развитие на НИД на РУ „А. Кънчев“ 2018-2020 г.; Система за организиране и провеждане на конкурс за проекти, целево финансирани от държавния бюджет; Вътрешни правила за провеждане на учебно-изследователска работа с мотивираните студенти. През периода 2014/15-2019/20 г. са отчетени 99 участия на студенти от ПН 3.7 „Администрация и управление“ в изследователски проекти, като се установява тенденция към нарастване на участията. Налице е увеличаване на относителния дял на студентите от ПН 3.7, участвали в изследователски проекти – от 2% през 2014/15 г. до 6% през 2018/19 г. Във всички проекти на факултет „Бизнес и мениджмънт“, финансирани от ВУФ „Научни изследвания“, участват студенти и докторанти. Участията на студенти в научни форуми също се увеличават през периода – от 7 (уч. 2014/15 г.) на 10 (уч. 2017/18 г.), както и относителният им дял в общия брой студенти от ПН 3.7, който за същия период се удвоява (от 1,2% до 2,6%).

В РУ „А. Кънчев“ се спазват държавните изисквания към съдържанието на основните документи за образование и квалификация, издавани от висшето училище.

В университета е създадена административна система за регистриране на завършилите студенти и докторанти. Тази дейност се осъществява от Центъра за кариерно развитие към РУ „А. Кънчев“. Във връзка с функционирането на тази система от 2018 г. се изпълнява проект, финансиран от ВУФ-НИ на тема „Изследване на възможностите за проследяване на професионалната реализация на завършилите студенти на РУ“. В Русенски университет е създадена Алумни асоциация. Алумни клуб е изграден и към факултет „Бизнес и мениджмънт“. Факултетът ежегодно издава „Алманах на завършващите студенти“.

Констатации за изпълнението на критерий 5.1 в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“.

В РУ „А. Кънчев“ съществуват публично оповестени и прозрачни процедури, отговарящи на законовите изисквания за наемане на работа на квалифицирани преподаватели, осигуряващи обучението в ПН 3.7 „Администрация и управление“. Обучението на студентите в отделните ОКС е осигурено с преподаватели с необходимата професионална квалификация и представителна изследователска активност. Общият брой на преподавателския състав, осигуряващ обучението в ПН 3.7, към 31.10.2019 г. възлиза на 51 души, от които 1 на втори ТД, като се отчита

постоянен брой през периода на оценяване. В структурно отношение преподавателският състав на първи ОТД се състои от 6 професори (12%), 17 доценти (34%), 24 главни асистенти (48%) и 3 старши преподаватели (6%). Хабилитираният състав възлиза на 23 души (46%), а нехабилитирания на 27 души (54%). От тях с квалификация в областта на професионалното направление са 8 хабилитирани преподаватели и 7 нехабилитирани. Средната възраст на академичния състав на ОТД показва известно увеличение за периода на оценяване: от 42,6 г. (2015/16 г.) до 46,6 г. (2019/20 г.), като към края на периода за хабилитирания състав тя е 52 години, а за нехабилитирания 39 години. Налице е съответствие между притежаваната научна специалност на преподавателите и преподаваните от тях дисциплини. Относителният дял на профилиращите дисциплини в ПН 3.7 „Администрация и управление“, водени от преподаватели на първи ОТД към 31.10.2019 г. в ОКС „бакалавър“ е над 95%, а за ОКС „магистър“ е 100%.

РУ „А. Кънчев“ прилага система за атестиране на преподавателите, включително и в ПН 3.7, по определени за това критерии и оценъчни показатели, включващи и отчитане на студентското мнение. През оценявания период са получени само положителни атестации на преподаватели, осигуряващи обучението по ПН 3.7. Успешно проведените защити на дисертации и конкурси в ПН 3.7 доказват усилията на РУ за стимулиране на кариерното развитие на академичния състав през периода на оценяване. За периода на оценяване 8 преподаватели са придобили ОНС „доктор“ и са назначени на академична длъжност „главен асистент и 1 преподавател е придобил академична длъжност „доцент“.

Съществува система за стимулиране на академичната мобилност по линия на секторна програма Еразъм+, както и чрез договори за сътрудничество с чуждестранни партньори. За оценявания период преподавателите от РУ, осигуряващи обучението по ПН 3.7, са реализирали 68 изходящи мобилности, в т.ч. 53 с цел преподаване и 15 с цел обучение, като се установява тенденция към нарастване на мобилностите по Еразъм+ от 4 през 2014/15 г. на 18 през 2018/19 г. Осъществени са 16 входящи мобилности.

Констатации за изпълнението на критерий 5.2 в съответствие със стандарт 5 от ESG □ част 1 (1-10): „Научноизследователска и художествено-творческа дейност на академичния състав и участие на студентите и докторантите в нея“.

В ПН „Администрация и управление“ на РУ „Ангел Кънчев“ е утвърдена и се прилага ефективна система за управление на научноизследователската дейност, което създава подходящи условия за насърчаване на активното участие на преподаватели, докторанти и студенти в научни проекти и научни форуми. Утвърдени са и се прилагат правила и процедури за осигуряване на високо академично ниво на научните изследвания като се акцентира върху изграждане и развитие на връзката им с образователните дейности. За периода на акредитацията са реализирани общо 393 участия в проекти от преподаватели, осигуряващи обучението по ПН 3.7 „Администрация и управление“, средно по 1,55 на лице, в т.ч. 235 във вътрешноуниверситетски, 8 в национални и 150 в международни проекти. Забелязва се известно увеличение на участията във вътрешни проекти: от 72 (2015 г.) до 81 (2019 г.), както и в международни: от 24 (2015 г.) до 31 (2019 г.).

Участията на преподаватели от ПН 3.7 „Администрация и управление“ в научни форуми показват тенденция към нарастване през периода 2015-2019 г. През

оценявания период са реализирани общо 775 участия на преподаватели в научни форуми, в т.ч. 469 в национални форуми и 306 във форуми в чужбина. Средният брой участия на преподавател също показват тенденция към нарастване (от 3,0 до 3,3 за периода 2015-2019 г.). Отчетени са 40 участията на докторанти и студенти от ПН 3.7 „Администрация и управление“ в студентски форуми, организирани от РУ и завършили с публикации в научни издания. Общият брой на публикациите на студенти и докторанти от ПН 3.7 за периода 2015-2019 г. е 116, от които 12 статии и студии и 104 научни доклада.

В РУ „А. Кънчев“ се прилага цялостна политика по насърчаване и подпомагане на НИД на академичния състав, студентите и докторантите, в резултат на която е налице активна публикационна дейност през целия оценяван период. Публикационната активност на преподавателите, осигуряващи обучението по ПН 3.7 през периода 2015-2019 г., се изразява в реализирани общо 383 публикации по проблематиката на професионалното направление, от които 258 (67,4%) в страната и 125 (32,6%) в чужбина. Делът на научните публикации е 94,5%. Структурата на публикационния актив за периода на оценяване е следната: монографии 21 (5,5%), 16 студии (4,2%), 84 статии (21,9%), 241 доклада (62,9%), 21 учебници и учебни пособия (5,5%). Средният брой публикации на преподавател за периода е 1,91, като е налице известна тенденция към намаление на показателя: от 2,4 през 2015 г. до 2,1 през 2018 г. Налице е стабилна ежегодна публикационна активност в издания, индексирани в Scopus или Web of Science (22 публикации или 0,44 средно на 1 преподавател). Цитиранията на публикациите на преподавателите са 276, като са забелязани 52 цитирания в базите Scopus & Web of Science. Броят на цитиранията в реферирани научни списания и сборници поддържа сравнително високо средно годишно равнище през оценявания период (1,1 средно годишно на 1 преподавател), а цитиранията в базите Scopus и Web of Science показват тенденция към известно нарастване.

Констатации за изпълнението на критерий 6.1 в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 (1-10): „Има осигурена и непрекъсната развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортната дейност по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова”.

ПН 3.7. „Администрация и управление“ в РУ „Ангел Кънчев“ разполага с модерна материално-техническа база, осигуряваща високо качество на обучението на студенти в ПН 3.7, в т.ч. и в ДФО. Осигурени са достатъчно и добре оборудвани зали, специализирани кабинети и работни места за студентите и преподавателите. За 2019 г. аудиторната площ за учебна заетост на един студент в ПН 3.7 (кв. м) е 82,35 като се е увеличила спрямо 2015 г. почти двойно – 42,18 за 2015 г. Работните места за аудиторна заетост на 1 студент в ПН 3.7 (бр.) е 9,61 за 2019 г. Те също са увеличени – 4,92 за 2015 г. ПН 3.7. „Администрация и управление“ в РУ осигурява необходимите компютърни зали със специализирано оборудване, съобразено с професионалното направление и достъп на преподаватели и студенти до безжичен интернет като резултат от прилаганите ефективни организационно-управленски механизми за планиране, разпределяне и осигуряване на материално-технически и

информационни ресурси за обучение и подкрепа на студентите. Към 2019 г. за целите на ПН 3.7. общата площ на компютърните зали (кв. м) е 746,47 като няма промяна спрямо 2015 г. Площта на компютърните зали на 1 студент в ПН 3.7 (кв. м), обаче се е увеличила от 1,40 през 2015 г. на 2,75 през 2019 г. Броят на компютрите за учебните цели на ПН 3.7. се е увеличил от 180 през 2015 г. на 220 през 2019 г. Увеличил се е и броя на компютрите на 1 студент в ПН 3.7 (бр.) – от 0,34 през 2015 г. на 0,81 през 2019г.

Университетът разполага с добре организирана и оборудвана библиотека, която обслужва и ПН 3.7. Администрация и управление. Осигурен е достъп до водещи научни издания в областта на професионалното направление. От всяка точка в университета и извън него могат да се правят справки, както в електронните каталози, така и в базите данни на информационно-търсещите системи. Библиотечният фонд ежегодно се обновява. Библиотечните единици в ПН 3.7 (бр.) са 71220 за 2019 г. като са се увеличили спрямо 2015 г., когато са били 68107. Библиотечните единици в ПН 3.7 на 1 студент (бр.) за 2019 г. спрямо 2015 г. също са се увеличили – от 128,26 на 261,84. Относителният дял на новопостъпилите библиотечни единици в ПН 3.7 на хартиен и електронен носител през последните пет години от общия брой на библиотечните единици в ПН 3.7 към 31.12.2018 г. (%) е 8%.

Създадената организация и среда за провеждане и поддържане на дистанционна форма на обучение в РУ „Ангел Кънчев“ е оценена положително в рамките на завършилата през 2018 г. процедура за институционална акредитация. Организацията на дистанционното обучение в ПН 3.7. Администрация и управление на РУ „Ангел Кънчев“ се извършва от Центъра за дистанционно обучение, който е обслужващо звено в структурата на университета. За развитие на дистанционното обучение в Русенски университет са приети: Правилник за устройство и дейността на Център за дистанционно обучение, Вътрешни правила за дистанционната форма на обучение, Указания за съставяне на учебни материали за нуждите на дистанционното обучение от ЦДО и Изисквания към дисциплините, публикувани на платформата за е-обучение на ЦДО. Налице е платформа за дистанционно обучение e-Learning Shell, която е собствена разработка на Русенски университет и покрива четвърто технологично равнище. Към настоящия момент катедра „Мениджмънт и бизнес развитие“ провежда дистанционно обучение по магистърската програма „Бизнес администрация“ и бакалавърската програма „Бизнес мениджмънт“. РУ „Ангел Кънчев“ заявява акредитация и на дистанционна форма на обучение по специалност „Дигитален мениджмънт и иновации“ – ОКС „бакалавър“. Учебните материали и ресурси за подготовка по специалностите в ДФО, се разработват по утвърдени Академични стандарти за качество при разработване на учебната документация и учебните ресурси за ДФО. Всички ресурси (материали с учебно съдържание, материали за самоподготовка и изпитни материали) са разположени в платформата за ДО, като едновременно с това се предоставят на студентите и на хартиен носител. Налице е достатъчно (за постигане от студентите на обявените цели на ДФОС) количество и качество на виртуални учебни ресурси и дейности, които отразяват съвременни знания и практики, анализират се редовно от експерти и ползват добри практики за ДО, а именно: относителният дял на учебното съдържание, представено с учебни материали и ресурси за провеждане на

ДО, е 100% и всички дисциплини са напълно осигурени с необходимите дидактически ресурси: авторски учебници, учебни пособия и материали за обучение. 2. За обезпечаване на обучението по бакалавърската програма „Дигитален мениджмънт и иновации” са разработени необходимите дидактически ресурси, които отговарят 100% на 4-то равнище на технологична осигуреност, като са разположени в интернет базирана система за ДО с гарантиран високоскоростен достъп. Констатира се, че всички специалности от ПН 3.7. „Администрация и управление“ в ДФО (за двете ОКС) отговарят на изискванията на Наредбата за ДО по отношение на осигуреност с електронни учебни материали и ресурси. Специалностите в ОКС „бакалавър” отговарят на всички изисквания за разкриване на обучение в дистанционна форма.

Между учебните планове и учебните програми в редовна и дистанционна форма е налице 100% равнопоставеност. Присъствените периоди съставляват 30% от натоварването за редовната форма и не надвишават регламентиранияте стойности в приетите Вътрешни правила за дистанционната форма на обучение.

Обучението в 3.7. „Администрация и управление“ е осигурено с разнообразни дидактически ресурси – учебници, учебни пособия и материали за обучение в онлайн и офлайн формат. Разработването на авторски дигитализирани и печатни информационни продукти, осигуряващи пълноценното обучение на студентите по профилиращите дисциплини е приоритетна дейност на основното звено през периода за оценяване. Академичното и административното обслужване, подпомагащо обучението на студентите, е ясно регламентирано във вътрешните нормативни документи и е част от отговорностите на основните структурни звена и техните ръководни органи. Работното време на администрацията е адаптирано към потребностите на студентите. Разработена е и се прилага „тьюторна система“, чиито параметри са разписани в Наставническа академична система на Русенския университет. Преподавателите осигуряват консултации и подпомагат научно-изследователската дейност на студентите.

Констатации за изпълнението на критерий 7.1 в съответствие със стандарт 7 от ESG □ част 1 (1-10): „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите”.

В РУ е създадена и функционира добра организация за набиране, обработване, управление и съхранение на информацията, свързана с качеството на обучението на студентите, в т.ч. от ПН 3.7 „Администрация и управление” и тяхната реализация. Тя е изградена на три равнища - университет, основно звено и катедра. Управлението на информацията е подчинено на разработената и прилагана Стратегия за прозрачност и ефективност в работата на Русенския университет. Изградени са функционални механизми за осигуряване, анализиране, управление и използване на информацията за студентската популация, успеваемостта и профила на студентите, тяхната удовлетвореност от учебните програми и реализацията им. Изградена е и успешно се прилага система за провеждане и анализ на анкетни проучвания на заинтересованите страни. Информацията е систематизирана в база от данни на различни нива, които са публични. Дейността е институционализирана чрез Центъра за кариерно развитие

В ПН Икономика съществува система за поддържане на връзка с алумни, която

се осъществява посредством: програмна система за регистрация на завършили студенти към ЦКР на институционално ниво, а на ниво факултет – секция „Алумни“ в сайта на ФБМ, Алумни група в социалните медии и база данни с координати на завършилите студенти. Добра практика е изготвянето на годишен Алманах на завършилите студенти на основното звено. В РУ „Ангел Кънчев“ в ПН 3.7 „Администрация и управление“ се поддържа собствен информационен масив за световните постижения и тенденции в развитие на професионалното направление чрез използване на различни методи за събиране на информация. Институционална форма за поддържане на собствени информационни масиви е Университетската мрежа „РЕШИЦА“ и издаваното уеб-базирано, двуезично списание по предприемачество и иновации Journal of Entrepreneurship and Innovation. Поддържа се собствена база данни за учебни планове на чуждестранни и български университети, осъществяват се преподавателски обмен и членство в международни организации, публични лекции на чужди преподаватели. Въз основа на тази информация се актуализира съдържанието на учебните програми и се разработват нови учебни материали.

Констатации за изпълнението на критерий 8.1 в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление”.

РУ провежда прозрачна и ефективна информационна политика, насочена към осигуряване на публичност, свързана със стратегическото управление на институцията. Университетът има добре структурирана и поддържана в актуално състояние интернет страница, достъпна в глобалната интернет мрежа. На интернет страницата на РУ е публикувана достатъчна, актуална и лесно достъпна информация, свързана с приема и обучението на студентите в отделните професионални направления, тяхното дипломиране, придобиваната квалификация, възможностите за професионална им реализация и кариерно развитие. Издават се и справочници и брошури. Провеждат се Дни на отворените врати на Русенския университет, Национални дни на кариерата /на университетско ниво/, Дни на кариерата на факултет „Бизнес и мениджмънт“. В ПН 3.7 „Администрация и управление“ се популяризират научната продукция, творческите изяви на преподаватели, студенти и докторанти. Русенският университет и професионалното направление разполагат със съвременна информационна структура, изградена от: система „Публикации“, уеб-страниците на сп. Journal of Entrepreneurship and Innovation с пълнотекстов достъп, сайт на ежегодните международна научна конференция „Научна конференция на Русенски университет „Ангел Кънчев“ и Съюз на учените – Русе“ и „Студентска научна сесия“, вестник „Студентска искра“ и секция с новини на уебсайта на ФБМ и на катедра „Мениджмънт и бизнес развитие“. На интернет страницата на Университета е огласена и актуална информация за сътрудничеството с чуждестранни университети и възможностите и условията за обмен на студенти, докторанти и преподаватели.

Констатации за изпълнението на критерий 9.1 в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление”.

Системата за управление и мониторинг на качеството на образователния процес в ПН 3.7. „Администрация и управление“ е част от цялостната СУК на РУ „А. Кънчев“. Структурирани са административни органи за контрол на правилата, стандартите и процедурите. Провежда се текущ мониторинг, периодичен преглед и осъвременяване на учебните програми. Нормативно е регламентирано участието на студенти и работодатели при прегледа на учебната документация, като е документирано тяхното участие. През акредитационния период са документираны 5 цялостни актуализации на програми за обучение по ПН 3.7. „Администрация и управление“ – 2 за ОКС „бакалавър“ и 3 за ОКС „магистър“. В прегледа на програмите за обучение са участвали ефективно 3-ма студенти и 4-ма работодатели, включени предимно в края на периода. Резултатите от проведените анкетни проучвания през периода показват висока оценка на студентите и преподавателите за качеството на обучението и в двете ОКС.

В ПН 3.7. Администрация и управление перманентно се осъществява мониторинг на успеваемостта на студентите, в който участват ресорния зам.-ректор, деканите и ръководителите на катедри. Интегрираната автоматизирана система за управление улеснява процеса като осигурява пълна информация за успеваемостта на студентите, списък на прекъсналите и отпадналите студенти. През наблюдавания период успехът на студентите от ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ е много добър. През периода броят на прекъсналите студенти е около 20 средно годишно, като относителният им дял в общия брой на обучаваните студенти в края на периода (8,14%) нараства в сравнение с началото на периода, когато е 2,46%. Няма отпаднали студенти. За подкрепа на успеваемостта на студентите се прилагат разнообразни мерки, в основата на които е наставническа система (чрез груповите ръководители) и предоставяне на персонализирана подкрепа в часовете за консултации.

Констатации за изпълнението на критерий 10.1 в съответствие със стандарт 10 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“.

РУ „Ангел Кънчев“ осъществява планирани дейности за самооценяване на всички аспекти от научноизследователската и учебно-преподавателската си дейност. Външното оценяване на програмите за обучение по ПН 3.7. „Администрация и управление“ се осъществява от НАОА. Ежегодно се подава информация за външно оценяване на РУ в Рейтинговата система на висшите училища в България (PCBY) и U-Multirank. Съгласно утвърдените правила на СУК, периодично и системно се провеждат и вътрешни одити, резултатите от които се документират в публично оповестявани доклади. В ПН 3.7. „Администрация и управление“ се анализират периодично характеристиките и динамиката на конкурентната среда в образователното пространство, като основа за промени и осигуряване на конкурентоспособност на програмите за обучение. В Русенски университет са изградени механизми и съществуват системни практики в състава на комисиите за държавни изпити да се включват потребители на кадри, с оглед обратна информация за постиженията на студентите. След последната процедура за САНК на ПН 3.7 „Администрация и управление“ в РУ „Ангел Кънчев“ са предприети системни действия относно изпълнението на отправените препоръки в следните направления: увеличен е

относителен дял на преподавателите на ПОТД със специалност по ПН 3.7. Администрация и управление; постигнато е съответствие между квалификацията на преподавателите и водените от него дисциплини; включени са избираеми дисциплини в учебния план по специалност „Предприемачество и иновации“ за ОКС „магистър“; повишена е мобилността на студентите по програма Еразъм+.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **13.05.2020 г. (Протокол № 17)**, на основание чл. 88а, ал. 5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, членовете на ПКСНУ гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система, в съответствие с чл. 79, ал. 1 от ЗВО.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти“, Постоянната комисия по стопански науки и управление взе следното **РЕШЕНИЕ:**

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ в Русенски университет „Ангел Кънчев“ на основание обща оценка 9.03 (девет цяло и нула три стотни).

За ОКС „бакалавър“

- „**Бизнес администрация**“ – редовна, задочна и дистанционна форма на обучение.
- „**Публична администрация**“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „**Дигитален мениджмънт и иновации**“ – редовна, задочна и дистанционна форма на обучение.

За ОКС „магистър“

- „**Бизнес администрация**“ – редовна, задочна и дистанционна форма на обучение.
- „**Предприемачество и иновации**“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „**Мениджмънт на европейски проекти**“ – редовна и задочна форма на обучение.

2. Срокът на валидност на акредитацията е шест години, в съответствие с чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ в Русенски университет „Ангел Кънчев“, за ОКС „бакалавър“ – .600 студенти (редовна, задочна и дистанционна форма на обучение), за ОКС „магистър“ - 250 студенти (редовна, задочна и дистанционна форма на обучение).

Общо за професионалното направление: 850 студенти.

Постоянната комисия по стопански науки и управление формулира следните препоръки:

1. Да се включат факултативни дисциплини в учебните планове за ОКС „магистър“.

Срок: края на учебната 2020/2021 година

2. Да се разшири обхватът на използваните иновативни форми и методи на преподаване като се увеличи броят на предоставяните електронни учебни ресурси.

Срок: постоянен

3. Да се увеличи броят на монографиите, студиите и статиите по проблематиката на професионалното направление в научни издания.

Срок: постоянен

Обща словесна оценка в съответствие с получената числова оценка: пълно съответствие

Председател на ПКСНУ:

(проф. д-р Галина Младенова)